היאבקות

„תגוס כפי הבנחך"

לילדי זכרון־מאיר, פרברה האדוק והשמרני של בני־ברק היה זה שבוע חגיגי ביותר: מפה לאוזן עברה הידיעה כזרם חשמלי: „הלפרין חזר!..."

הגיבור עצמו צעד ברחוב בחליפה אמריקאית מהודרת, נעלי האופנה האחרונה וגרביים צבעוניות רועשות. רק הכיפה השחורה השמיטה על קדקדו ציינה במשהו את קרבתו המוסרית למקום.

רפאל הלפרין היה לדמות אגדית בין הצבור האדוק בארץ. מאז החליט לפתח את גופו בשיטת־המשקולות, עבר כברת־ארץ רבת תהילה: הוא פתח את מכון שמשון, נבחר למר־ישראל ונסע לארצות־הברית כדי לתחר בהאבקות חפשית עם טובי המתאבקים. הופעותיו הרבות, שחשפו לעיני את גופו התמיר והחטוב, עוררו התפעלות כללית, חוללו מהפכה בחוגי־הנוער הדתי שלמד תחילה לסלוד מכך. הלפרין היה הראשון שגילה כי אין שום רמז בתורה, האוסר להרים משקולות, לנפח את שריריו הגוף ולהתאבק בזירות.

ספר תהילים. כבר בראשית שהותו בארצות־הברית חתם הלפרין על חוזה לסידרת־תחרויות האבקות חפשית. הסיפורט האכזר, הנקרא גם „תפוס כפי יכול־תך" * היה עדיין זר לצעיר (26) הישראלי שנחון בכוח רב ותבונה מהירה. הוא למד את התכסיסים, זכה במהרה לשלל מכובד של נצחונות, לא נכנע בשום קרב. מיליוניב, ביניהם הרבה יהודים, חזו בהופעות „הרב מישראל", תואר שצילצל מוזרות לעומת „הנמר האפריקאי" או „הנשר המקסיקאי". הוא לא נכנס לזירה בלוויית תזמורת או להקת־רקדניות. ספר תהילים קטן, בו קרא כמה פסוקים לפני כל קרב שימש לו, לדעתו, מכשיר להצלחה רבה, עשה לו בינתיים פירסום רב.

וויכוח חריף. אך זרי־התהילה שנפלו בחלקו, ביניהם הוקרת הצירות הישראלית בניו־יורק, לא הלהיבו את חוגי־הספורט ההאבקות החובבים בארץ, שנענעו בידם בלגלוג, טענו כי כל ההצגה הנה מבויימה. וכי לא יתכן ששני גושי בשר בני 100 קילו יהלמו איש ברעהו ללא הבחנה, יצאי לרוב שלמים ובריאים, ללא סריטה קלה.

מעשהו הראשון של הלפרין מאז חזר לארץ היה להכחיש את הדעה הזו. „זהו בהחלט לא ספורט מבויים!" אמר בפסקנות. „זוהי האבקות חפשית גדושה תכסיסים, והמטרה היא להצמיד את כתפי־היריב לקרקע. המהלומות במרפקים הן אמנם הרסניות, אך לרוב הן מפריעות יותר מאשר מועילות."

לפולמוס לא היה ערך רב. הלפרין החליט לא לחזור עוד לארצות־הברית. אך הוא מתעתד להזמין לארץ מתאבק אורח, כדי לערוך עמו קרב באיצטד הרמת־גני.

בינתיים החל הלפרין במבצע חדש: חיפוש אחר צבר ישראלי בעל גוף כבד ומפותח, אותו ישלח לארצות־הברית כדי להפכו למתאגרף מקצועי במשקל כבד, בהדרכתו של המאמן המפורסם ויטי בורסטם.

„ויטי יעץ גם לי לעבור לאיגרוף, אך עוד בטרם חשבתי על כך קיבלתי מברק חריף מזכרון מאיר. אבי אסר עלי בתוקף להתאגרף. נכנעתי." אומר הלפרין.

איגרוף

העיקר. הכתר

„המתאגרפים החובבים הם אנשים נחמדים מאוד..."
ג'ו לואיס

צעיר שחרחר, מסולסל־שער ולבוש מעיל ספורט כחלחל, העיף מבט לעבר המטוס הענק שניצב מולו, ציפה בהתרגשות לתורו לעלות במדרגות־האלומיניום.

דוד עובד (18) יליד טבריה ומתאגרף המוכשר של מכבי חיפה לא האמין עד לרגע האחרון שהנם אמנם התרחש.

מאותו ערב מוצלח, בתחרויות המכביה הרביעית בזירה־הרמן הרמת־גני, הפך שמה של ארצות הברית לצליל־קסם קבוע בבית החיפאי של המשפחה העניפה. סם מוסברג, אלוף אולימפי ותיק (1920) באיגרוף, הביא עמו גביע מוזהב, תרם אותו למתאגרף המצטיין של המכביה: דוד עובד, האלוף במשקל־נוצה, הוא היה כל כך מרוצה מכושרו ותכסיסיו המרהיבים של הישראלי, עד שמרוב התרגשות פלט משפט קצר „הייתי שמח לראות אותך אצלנו, בארצות־הברית."

עובד לא שם לב תחילה לדבריו של הי־הודי האמריקאי, חשב שהיו אלה מלים של הוקרה, עם הרבה הפרזה. אך מאמנו, יעקב שלדובסקי הכיר יותר את חבריו למקצוע, ידע מנסיונו שכאשר איש־זירה אומר משהו, הוא לרוב מקיים את דברו.

משך חדשים זחלו העניינים לאיטם וחליפת־המכתבים הארוכה עדיין לא בישרה את בוא היום הנכסף.

המזמחים שוכנעו. בינתיים הלב עובד ביריביו בכמה תחרויות מקומיות, הוכיח את עליונותו הבלתי מעורערת בזירה. כאשר הזמינה ישראל למשחקי־אסיה במנילה, בירת־הפיליפינים, היה הוא בתחילה מועמד בטוח להיכלל בנבחרת. נצחונותיו על יריביו במכביה ובתחרות נגד נבחרת בלגרד, יוגוסלביה, שיכנעו את כל המומחים שכפופותיו של החיפאי המוכשר זקוקות לטיפול מיוחד. אולם המארגנים ראו כנראה את הנולד, לא רשמו כלל את ענף־הזירה בתכנית האסיאתית, שלחו בקושי שלושה ספורטאים ומלוה לדרך הארוכה (העולם הזה 861).

השבוע קיבל עובד כפיצוי על מנילה את ניו־יורק, שיקאגו ופילדלפיה. הוא עדיין

עובד לפני המראתו בלוד
במקום מנילה, ניו־יורק ושיקגו

אינו יודע את תכניות מנהליו החדשים, לא התחשב כלל בחשדות שהטילו בו מוסדות האיגרוף בארץ, אשר חששו כי הוא יפנה למתאגרף מקצועי.

„אני רוצה לחזור עם כתר. זה העיקר." אמר לפני שהמריא.

אירגון

הבריאות בלבד

„תן להם עוד אחד!" צווח הקהל בהתרגשות „והו זה!" נשמעה קריאה שניה כשהכדור פרפר ברשת „הצילו!" נצטווח קול שלישי. הפעם היתה זו קריאה לעזרה של אשה בהריון, אחת הצופות הנלהבות בתחרות הכדורגל, שנמעקה על ידי הקהל המשולהב.

היתה זו רק אחת מקריאות העזרה הרבות שנשמעו במשך השנה האחרונה במגרשי הספורט, ונשארו ללא מענה, כי לבני המדים, מגישי עזרה ראשונה לא נראו באופק.

הזמנת מגן־דוד אדום למגרש־תחרויות הוא תפקידה של הועדה המארגנת — במקרה זה התאחדות־הכדורגל. אלא שלפני שנה, זמן קצר לפני אחת התחרויות, כשהופיע בשער האיצטדיון הרמת־גני אמבולנס שהכיל כ־10 „אחים" ו„אחיות", נעץ מהם מארגן הסדרנות מבט של בוז, עשה חשבון שהכנסת כולם תגרום להורדת הכנסתם של המארגנים, אמר: „אני לא צריך אותכם בכלל."

מאז, ובצדק, החליט מגן־דוד אדום, שאינו סובל מעודף תקציב ואנשים, להופיע לתת־רוויות־כדורגל רק לאחר פניה רשמית של התאחדות.

ישראל

דם בנגב

„שכב! שכב! אומרים לך לשכב, אז תשכב לכל הרוחות!" הרעים בקולו אריה („אריק") לביא על צעיר אחד שהתקרב אליו.

„למה הוא צועק עליו כל כך, ומדוע הוא לא משיב לו?" שאלה בתמהון אשה לא־ביותר־צעירה, כשהיא מתבוננת בשני הצעירים. התשובה היתה בערך: „מה אתך? זה קטע מן הסרט."

הסרט בו נכלל משפט זה הוא גבעה 24 אינה עונה, סרט עלילתי עברי המופק על ידי חברת זיקאור, ואשר אחת מתוך ארבע האפיזודות שלו מוסרטת בימים אלה בעבדה, אחד המקומות היפים ביותר בנגב. משתתפי הסרט, וביניהם הבמאים תורולד דיקינסון ופיטר פריי, מסתובבים בשטח עם נשק עשי, חיים בבדידות מזהירה בסביבה. מחצית יושבי כפרת נמצאים אף הם במקום בתפקידים שונים, למרו לקבל הוראות באנגלית.

כמה מן האורחים שהוזמנו למקום על ידי החברה, כדי לחזות בצילום הקטע, נדהמו לראות קודם לכן בבאר־שבע את עזריה רפפורט, המשתתף בסרט בתפקיד מפקד מצרי־נאצי, לבוש מכנסי דונגריז כחולים וחולצת־טריקו לבנה, חמוש ברובה, נכנס לבית־המרקחת המקומי, שואל בהיסוס „יש לכם אולי חוקן?" למראה הגבות המורמות בתמיהה של כמה ממלוי הסביר עזריה שהוא זקוק למכשיר הרפואי העתיק, כדי לשים אותו מתחת לבית שחיי, ללחוץ עליו ברגע המתאים של הסרטה, ואז ניתז דם על חזהו.

ארבעה יוחמים. הסרט, שהפקתו תעלה 350 אלף ל"י נכתב על ידי צבי קולין, מי שהיה חבר מערכת הבוקר ששהה כמה שנים באמריקה, והדובר עברית, רק כאשר דיברו שים ממנו במפגיע, יתאר ארבע אפיזודות מחייהם של ארבע לוחמים שנפלו על גבעה 24. פרט לעבדה ייערכו צילומיו גם בסביבות חיפה וירושלים. מארגניו, ביניהם גם רבקה זיו, יושבת ראש של הנהלת ויצ"ו, תולים בו תקוות רבות.

ביטא את חששות המבקרים במקום ההסרטה זלמן סוזאייב תת שר־המסחר והתעשיה: „עד עכשיו התיחסנו אל תעשיית הסרטים בארץ כאל הרפתקה... האמנו לתומנו כי אילי־הסרטים היהודים באמריקה יבואו הנה להסרים. התקוות התבדו... אני מקווה שבסרט זה נוכל להוכיח להם כי אפשר לפתח בארץ תעשיית־סרטים."

סרטים

בשעתיים שלוש אהבות

סיפור שלוש אהבות הוא מנה גדושה של רומנטיקה סכניקולורית בשעתיים, שזורה בשלוש אפיזודות הקשורות קשר רופף זו בזו.

האוהב הקנאי: פגישה גורלית בין רקדנית חולת־לב (מוירה שירר) ובין ג'נטלמן לבוש חליפת־ערב, כוריאוגרף ידוע (ג'יימס כייסון). היא רוקדת למענו בלבד ומתה. הנושא המלודרמתי הוא שביר כמו הרקדנית עצמה. למרות מחלת־הלב, נעדרת האהבה. נשאר רק הריקוד, עדין ואוריר.

מדמואזל: מראה את לסלי קארון כאומנת צרפתית הפוגשת ערב אחד בצייר מהודר, אשר רק לפני שעה היה חניכה בן ה־11, שהפך להיות פרלי גריינג'ר רק לשעתיים. הודות לעזרתה הפעילה של מכשפה אמריקאית, לסלי קארון היא רעננה ונעימה בתפקיד האומנת הקטנה.

שוטי משקל: הפריזאי קירק דאגלס מציל מטביעה את פייר אנג'לי, עושה אותה לבת־זוגו הלוליינית. זהו הקטע הטוב בין השלושה, רצוף כמה סצינות־קרקס מסחררות, המבוצעות כמעט רובן על ידי השחקנים עצמם. קירק דאגלס מתגלה כתקיף ורגשני כאחד, פייר (תרזה) אנג'לי פתטית מאד בתפקידה.

ההרוגים לא הועילו

ארול פלין מזדקן, כבד יותר, מינוס השפם הדקיק מתגלה לצופים בשליש הימים המספר את הרפתקותיו של האציל הסקוטי ג'יימס דורי לבית בלאנטרא, לפי סיפורו של רוברט לואיס סטיבנסון.

הקסם הפליני הישן של נערה ביד אחת, חרב בשניה, אינו פועל יותר אצל מלך סרטי שודדי־הים. הסרט שצולם באנגליה משאיר את הצופה אוהב ההרפתקות צמא, על אף מספר ההרוגים שבו, הקרבות הימיים ו־

פייר אנג'לי כ„שלוש אהבות"
במקום טביעה, קירק וקירקס

מנת הרומנטיקה ההכרחית. רוג'ר (במעלות לשמים) ליפסיי, שחקן־האופי הבריטי המצויין בעל הקול הצרוד, המשחק תפקיד עלוב של הרפתקן אירי אוהב וויסקי ונשים, חבר לנשק של פלין, נראה כאילו נקלע לסרט בטעות.

בקצרה

נעורי הליאה — מנסה להסביר מדוע היתה אליזבט הראשונה מה שהיתה, אחרי הרפתקת־אהבים עם אדמירל יפה תואר. ג'ין סימונס, סטיוארט גריינג'ר, צ'רלס לוהטון.

רשומון — סרט יפאני אמנותי נדיר, אודות וריאציות על הנושא אמת, הנמסרות על ידי שודד, אשה ובעלה, כתוצאה ממעשה אונס ורצח, צילומים נפלאים, במוי נהדר, משחק מצויין.

מסיה ורדו — צ'רלי צ'פלין מעורר את השאלה מי מנחל יותר: רוצח אלמנות זקנות ועשירות, או חרשתני נשק הרוצחים אלפים.

נימפת הגלים — לא יכולה להיות אחרת מאשר אסתר ויליאמס. התרוץ לקפיצות למים, ובלט תת־מימי: חייה ואהבתיה של אנט קלרמן, אסתר ויליאמס הראשונה.

שלי את לתמיד — מצדיק את החלטתו של מריו לנצה לא להופיע יותר בסרטים מסוג זה. לו לפחות, היתה הגבורה, דורשה מורו, יפה...

עאיסה בת הנהר — במאי דגול (קרול ריד), שחקנים דגולים (רלף ריצ'רדסון, קרימה), סרט דגול פחות. אנגלי מטורף למחצה מדירדר איתו בדרך התמוטטותו את כל הנפגשים בו, כולל ב„ילדים גדולת־עיניים ושחקנית.

חזרה לגן עדן — סרטו הראשון של גרי קופר אחר קבלת האוסקר בעד בצהרי יום, מוכיח כי קופר ארך־הרגלים זקוק לבמאי בעל יד ארוכה כפרד זינמן, כדי להפיק ממנו משחק. חזרה לגן העדן למרות הצילומים שנערכו באיי סמואה, נוכחותו הגדולה של קופר, המשחק כבול עץ, והסארונג על גופה של רובערטה הייגס, הוא סרט ב' מינוס.

העולם הזה ממליץ על:
ראשומון
מסיה ורדו

*) באנגלית: Catch as catch can.